

Minnildalen har frå gammalt vori kjend som eit serleg godt rype-terrengr, der rypene gjekk i snarene i så store mengder at det har vori køyrd ryper i lassvis frå fangstfeltet.

Det har vori fire rennbyggsetrer i Minnildalen som er seld til Oppdal og no nedlagt.

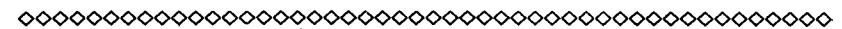
For ein seksti-sytti år sidan stod sauebusa på fire hjul i Minnildalen. Dei måtte flytjast kvar fjortande dag. Då samlast alle setertausene med kvar sin staur for å letta under sauehuset.

Ei av setertausene skulle vera flink til å syngja steinsongen, og ho song så det ljoma over heile Minnildalen, og då vart det takt i setertausene som på eit dansegolv.

Omkring 1890 kom reinane og finnane til Munnildalen. Reinane trødde ned snare-gardene for fangstmennene og gjorde ugagn på mange måtar. Og den eller så stille dalen vart omskapt til eit yrande liv. Det kom finnar frå alle kantar av landet. Dei drakk og sloss, og det vart ikkje lengre noko fredsamrt rike i Minnildalen. Setereigarane sto også på krigsfot med finnane og ville gjerne verta fri dei. Finnborn kom til verda i kojene deira ved Høghøa og ute på fjellvidda. Og det såg ut til at det i framtida ville verta berre finnar og reinar i Minnildalen til stor ulempe for setereigarane.

Men no grep heradstyra i Rennebu og Oppdal inn, og fekk med lov forbodi å hamna med rein i desse bygder.

No reiste finnane med reinane og vart borte i mange år.

NÅ VET DE AT — — —

fra en gammel trønder, ing. Brønner, refererer vi hva han skriver til en venn i byen vår.

«Trondhjems Turistforening har vært så elskverdig å sende mig sin årbok, med — o, så forførende bildeleder av fjell og hei, så en gammel fjelltraver blir helt betagen og syk av lengsel etter disse naturens underskjønne og fengslende trakter. Og med ett velter de over en disser minner fra turer i Trollheimen, minner fra ett relativt snaut tidsrum, men som likevel synes så rike og vidt omspennende. Minner om slit oppover bakker og nedover bakker, om tåke og regn og væte, men aller helst om solskin og stor-slagne utsyn — og fremfor alt solskinshumør og flir og spetakkel. Da er det at den store lengsel etter fjellet besetter en bylivets hverdagstrell, som er opptatt av arbeide, arbeide, bygater, grå husvegger — som blir duknakket i skikkelsen og alvorspreget i fjeset, som glemmer å flire og se med undrende øine på fjellets flora og fauna, på mogop, isranunkel og ikke å forglemme bekkesildre.

Kan De skjonne, De Dahl — ja, er det ikke De som står på butikken til Dahl? — kan De skjonne hvordan T.T. har peiling på en så sjeldan gjest som mig? Ja, i alle fall — som min representant i min fødeby må De hilse og takke rette vedkommende og si at jeg har beundret bildeleder og lest halve boka og gledd meg stort over alt og sagt at: til sommeren må vi gå i fjellet igjen! For som det står i artikkelen til'n Reidar: det er intet som kan gjøre

sinn og skinn mere godt enn den avkobling man får ved nær kontakt med naturen! Så klarer vi alltid påkjenningen med ennu ett års nerveslitende arbeide!»

— omkring 1800-tallet kom en svenske med kone over til Norge og slo seg ned ved Essandsjøen, Tydal. Det var «Kristian Piil og ho Piil-Marta». De bygget seg en jordkoje tett ved en liten bekk nord for Fiskåa. Kojetomta vises fremdeles. De fant sannsynlig at her var et sted hvor forholdene lå vel tilrette for å livberge seg. Det var rikelig med fisk i sjøen og likeså i vassfara som faller i sjøen — og i omgivelsen et dyreliv som ville gi et godt utbytte under jakt og fangst. Av fag var han bokbinder, og innbundne bøker fra hans hånd finnes ennå i Tydal.

Hvor lenge de oppholdt seg på stedet vites ikke, men særlig lenge ble det ikke. De kom sannsynligvis over fra Enafors, Sverige, på vårparten og var i alle fall sommeren over. Det fortelles at da vinteren meldte seg, ble bygdafolket engstelig for at det kunne bli «sveltihjel» for disse to borte ved Essandsjøen, og de besluttet å hente dem fram til bygda. Som sagt så gjort. Da de på stedet samlet sammen deres eiendeler, viste det seg at de var rikelig forsynt med levnetsmidler, bl. a. hadde de flere «kvarter» med fisk. Likevel ble de tatt med til bygda, og hvor de senere tok veien vites ikke.

Stedet ved Essandsjøen hvor de oppholdt seg fikk så navnet «Piilråa», og mangen fjelltraver har med sikkerhet tråkket i Kristian Piil og Piil-Martas gamle fotspor.

(Nedtegnet av Jon Næsvold, Tydal)

FOTO KONKURRANSEN 1956

Den av TT nedsatte bedømmelseskomite — Helge Foss og Magne Haave og Trondhjems Kameraklubs oppnevnte medlem av komiteen, Kolbjørn Dækkerhus — har holdt møte og fattet følgende ensstemmige avgjørelse:

1. pr. kr. 100,— tilfalt ing. Joh. Chr. Geelmuyden for bildet: *Februar i Bymarka*.

Komiteens uttalelse er: Et usedvanlig godt sett vintermotiv. Bildet heves ved den måten stoffet er behandlet på. Sneen, den stille bækken og rimfrosten på de små grenene gir en egen rolig stemning. Der fins ingen døde flater, og bildet skiller seg klart ut fra de øvrige.

Men så viste det seg også at author var vår hjemlige ekspert på vinterbilder — Joh. Chr. Geelmuyden.

2. pr. kr. 60,— tilfalt ing. Joh. Chr. Geelmuyden for bildet: *Høghø, Svarthetta og Kranslin*.

Komiteens uttalelser er: Det viste seg at mannen bak kameraet også for dette bildet var Joh. Chr. Geelmuyden. Så enkelt kan det gjøres. Motivet er lyst sommerbetonet med Kranslin som en dominerende faktor og med en spesiell dybdevirkning. Dyrets placering i en ledig stilling unna bakke gir en faktisk følelsen av at Kranslin går og gresser.

3. pr. ble ikke utdelt.

Deltakelsen i konkurransen var ikke overveldende stor, og dette kan kanskje tilskrives at innleveringsfristen bare var 14 dager. Vi håper at både våre medlemmer og andre vil være oppmerksom på at TT alltid er interessert i godt billedstoff til årboken og derfor melder seg på neste gang vi innbyr til fotokonkurranse.

Trondheim, den 4. desember 1956.

Magne Haave,
sekr.